

TOMAATTIEN KAUPAN PITÄMISEN VAATIMUKSET

I TUOTTEEN MÄÄRITELMÄ

Nämä vaatimukset koskevat *Solanum lycopersicum* L. -lajin tomaatteja, jotka on tarkoitettu myytäväksi kuluttajille tuoreina, teolliseen jalostukseen tarkoitettuja tomaatteja lukuun ottamatta.

Tomaateissa erotetaan neljä kaupallista tyyppiä:

- pyöreät,
- uurteiset,
- soikeat tai pitkulaiset,
- kirsikkatomaatit (myös cocktailtomaatit).

II LAATUA KOSKEVAT SÄÄNNÖKSET

Näiden vaatimusten tarkoituksena on määritellä kauppakunnostettujen ja pakattujen tomaattien laatu.

A. Vähimmäisvaatimukset

Ottaen huomioon kullekin luokalle annetut erityissäännökset ja sallitut poikkeamat tomaattien on kaikissa luokissa oltava

- eheitä,
- terveitä; tuotteita, joissa on mätää tai jotka ovat muuten pilaantuneet kulutukseen kelpaamattomiksi, ei sallita,
- puhtaita, lähes vailla näkyviä vieraita aineita,
- tuoreen näköisiä,
- lähes vailla tuholaisia,
- vailla tuholaisen mallolle aiheuttamia vaurioita,
- vailla epätavallista pintakosteutta,
- vailla vierasta hajua ja/tai makua.

Terttutomaattien varsien on oltava tuoreita, terveitä, puhtaita sekä täysin vailla lehtiä ja näkyviä vieraita aineita.

Tomaattien kehitysasteen ja kunnon on oltava sellainen, että ne

- kestävät kuljetuksen ja käsittelyn,
- saapuvat tyydyttävässä kunnossa määräpaikkaan.

B. Luokittelu

Tomaatit luokitellaan kolmeen luokkaan seuraavasti:

i) *Ekstraluokka*

Tähän luokkaan luokiteltujen tomaattien on oltava erittäin hyvälaatuisia. Niiden on oltava kiinteitä ja ominaisuuksiltaan lajikkeelle tyypillisiä.

Tomaattien värin suhteessa kypsyyssasteeseen on oltava sellainen, että ne vastaavat edellä A kohdan kolmannen alakohdan vaatimuksia.

Viherkantaisia ja muuten viallisia tomaatteja ei sallita, lukuun ottamatta hyvin vähäisiä kuoren pintamuutoksia, joilla ei ole vaikutusta tuotteen yleisulkonäköön, laatuun, säilyvyyteen eikä pakkauksen ulkoasuun.

ii) *I luokka*

Tähän luokkaan luokiteltujen tomaattien on oltava hyvälaatuisia. Niiden on oltava kohtuullisen kiinteitä ja ominaisuuksiltaan lajikkeelle tyypillisiä.

Halkeamia ja näkyvästi viherkantaisia ei sallita. Niissä voi kuitenkin olla seuraavanlaisia vähäisiä virheitä, jos ne eivät vaikuta tuotteen yleisulkonäköön, laatuun, säilyvyyteen tai pakkauksen ulkoasuun:

- vähäinen muodon ja kehityksen vajavuus,
- vähäisiä värivirheitä,
- vähäisiä kuorivaurioita,
- erittäin vähäisiä kolhiutumia.

Uurteisissa tomaateissa saa lisäksi olla

- enintään yhden senttimetrin pituisia arpeutuneita halkeamia,
- kohtuullisia kohoumia,
- pieni napamainen syvennys, joka ei ole korkkiutunut,
- enintään yhden neliösenttimetrin kokoinen korkkiutunut alue luotin kohdalla,
- ohut pitkulainen (saumamainen) kanta-arp, joka on pituudeltaan enintään kaksi kolmasosaa tomaatin enimmäishalkaisijasta.

iii) *II luokka*

Tähän luokkaan kuuluvat tomaatit, joita ei voida luokitella ylempiin luokkiin, mutta jotka täyttävät edellä määritellyt vähimmäisvaatimukset.

Niiden on oltava riittävän kiinteitä (mutta ne voivat olla hyvin lievästi vähemmän kiinteitä kuin I luokan tomaatit) eikä niissä saa olla arpeutumattomia halkeamia.

Tomaateissa voi olla seuraavanlaisia virheitä, jos niiden laatuun, säilyvyyteen tai ulkoasuun liittyvät olennaiset ominaispiirteet säilyvät muuttumattomina:

- muoto- tai kehitysvirheitä,
- värivirheitä,
- kuorivaurioita tai kolhiutumia, jolleivät ne vahingoita hedelmää merkittävästi,

— enintään kolmen senttimetrin pituisia arpeutuneita halkeamia, kun on kyse pyöreistä, soikeista tai pitkulaisista tomaateista.

Uurteisissa tomaateissa saa lisäksi olla

- selvempiä kohoumia kuin I luokassa, mutta ei kuitenkaan epämuodostumia,
- napamainen syvennys,
- enintään kahden neliösenttimetrin kokoinen korkkiutunut alue luotin kohdalla,
- ohut pitkulainen (saumamainen) kanta-arpi.

III KOKOLUOKITTELUA KOSKEVAT SÄÄNNÖKSET

Koko määritetään poikkileikkauksen suurimman halkaisijan, painon tai lukumäärän mukaan.

Seuraavia säännöksiä ei sovelleta terttu- ja kirsikkatomaatteihin, ja ne ovat vapaaehtoisia II luokan osalta.

Tasakokoisuuden varmistamiseksi saman pakkauksen tuotteiden kokoero saa olla

a) halkaisijan mukaan määritellyillä tomaateilla

- enintään 10 millimetriä, jos pienimmän hedelmän (pakkauksessa ilmoitettu) halkaisija on alle 50 millimetriä,
- enintään 15 millimetriä, jos pienimmän hedelmän (pakkauksessa ilmoitettu) halkaisija on vähintään 50 millimetriä mutta alle 70 millimetriä,
- enintään 20 millimetriä, jos pienimmän hedelmän (pakkauksessa ilmoitettu) halkaisija on vähintään 70 millimetriä mutta alle 100 millimetriä,
- jos hedelmän halkaisija on vähintään 100 millimetriä, halkaisijoiden erolla ei ole merkitystä.

Jos sovelletaan kokoluokkakodeja, on noudatettava seuraavassa taulukossa esitettyjä koodeja ja asteikkoja:

Kokokoodi	Halkaisija (mm)
0	≤ 20
1	$> 20 \leq 25$
2	$> 25 \leq 30$
3	$> 30 \leq 35$
4	$> 35 \leq 40$
5	$> 40 \leq 47$
6	$> 47 \leq 57$
7	$> 57 \leq 67$
8	$> 67 \leq 82$
9	$> 82 \leq 102$
10	> 102

b) Painon tai lukumäärän mukaan kokoluokitelluissa tomaateissa kokoerojen on oltava a alakohdan mukaisia.

IV SALLITTUJA POIKKEAMIA KOSKEVAT SÄÄNNÖKSET

Tuotteille, jotka eivät ole asianomaisen luokan vaatimusten mukaisia, sallitaan kaikissa kaupan pitämisen vaiheissa kussakin erässä eräitä laatu- ja kokopoikkeamia.

A. Sallitut laatu-poikkeamat

i) Ekstraluokka

Viisi prosenttia määrästä tai painosta saa olla tomaatteja, jotka eivät vastaa tämän luokan vaatimuksia mutta täyttävät I luokan vaatimukset. Tämän poikkeaman rajoissa enintään 0,5 prosenttia tuotteista voi olla sellaisia, **jotka täyttävät II luokan laatuvaatimukset.**^{*)}

ii) I luokka

Kymmenen prosenttia määrästä tai painosta saa olla tomaatteja, jotka eivät vastaa tämän luokan vaatimuksia mutta täyttävät II luokan vaatimukset. Tämän poikkeaman rajoissa enintään yksi prosentti tuotteista voi olla sellaisia, jotka eivät täytä II luokan vaatimuksia eivätkä vähimmäisvaatimuksia tai joissa on mätää. Terttutomaateista viisi prosenttia tomaattien lukumäärästä tai painosta saa olla varresta irrallaan.

iii) II luokka

Kymmenen prosenttia määrästä tai painosta saa olla tomaatteja, jotka eivät vastaa tämän luokan vaatimuksia eivätkä täytä vähimmäisvaatimuksia. Tämän poikkeaman rajoissa enintään kaksi prosenttia tuotteista voi olla sellaisia, joissa on mätää. Terttutomaateista kymmenen prosenttia tomaattien lukumäärästä tai painosta saa olla varresta irrallaan.

B. Sallitut kokopoikkeamat

Kaikissa luokissa sallitaan kymmenen prosenttia määrästä tai painosta tomaatteja, jotka eivät vastaa kokoluokittelua koskevia vaatimuksia.

V KAUPPAKUNNOSTUSTA KOSKEVAT SÄÄNNÖKSET

A. Tasalaatuisuus

Kunkin pakkauksen sisällön on oltava tasalaatuinen, ja pakkaus saa sisältää ainoastaan samaa alkuperää, lajiketta tai kaupallista tyyppiä sekä laatu- tai kokoluokkaa (jos tuotteet lajitellaan koon mukaan) olevia tomaatteja.

Ekstra- ja I luokkaan kuuluvien tomaattien on oltava kypsyyssasteeltaan ja väriltään miltei yhdenmukaisia. Soikeiden tomaattien on lisäksi oltava pituudeltaan riittävän yhdenmukaisia.

Myyntipakkaus voi kuitenkin sisältää selvästi eri väriä, lajiketta ja/tai kaupallista tyyppiä olevien tomaattien sekoituksia, jos tuotteet ovat tasalaatuisia ja kunkin värin, lajikkeen ja/tai kaupallisen tyyppin osalta samaa alkuperää.

Pakkauksen sisällön näkyvän osan on edustettava koko sisältöä.

^{*)} Komission täytäntöönpanoasetuksen FI käännöksessä on käännösvirhe, joka on tässä korjattu oikeaan muotoon. Alkuperäinen EN teksti 'Within this tolerance not more than 0,5 per cent in total may consist of produce **satisfying the requirements of Class II quality.**' on virallisessa FI käännöksessä virheellisesti käännetty: 'Tämän poikkeaman rajoissa enintään 0,5 prosenttia tuotteista voi olla sellaisia, *jotka eivät täytä II luokan laatuvaatimuksia.*'

B. Pakkaaminen

Tomaatit on pakattava siten, että ne tulevat suojatuiksi sopivalla tavalla.

Pakkauksen sisällä käytettävien materiaalien on oltava puhtaita ja sellaisia, etteivät ne vahingoita tuotteita ulkoisesti tai sisäisesti. Kaupallisilla merkinnöillä varustettujen materiaalien, kuten paperien tai tarrojen käyttö sallitaan, jos painatuksessa käytetään myrkytöntä painoväriä ja kiinnityksessä myrkytöntä liimaa.

Pakkauksissa ei saa olla mitään vieraita aineita.

VI MERKITSEMISTÄ KOSKEVAT SÄÄNNÖKSET

Kunkin pakkauksen samalla sivulla on oltava selvin, pysyvin ja pakkauksen ulkopuolelle näkyvin kirjaimin seuraavat merkinnät:

A. Tunnistusmerkinnät

Pakkaajan ja/tai lähettäjän nimi ja osoite.

Tämä merkintä voidaan korvata seuraavasti:

— kaikissa pakkauksissa valmispakkauksia lukuun ottamatta viranomaisen antama tai hyväksymä pakkaajaa ja/tai lähettäjää edustava koodi, jonka välittömässä läheisyydessä on maininta ”pakkaaja ja/tai lähettäjä” (tai vastaava lyhenne);

— yksinomaan valmispakkauksissa unionin alueelle sijoittautuneen myyjän nimi ja osoite, joiden välittömässä läheisyydessä on maininta ”pakattu ... varten” tai muu vastaava maininta. Tällöin merkinnän on sisällettävä myös pakkaajaa ja/tai lähettäjää edustava koodi. Myyjän on annettava kaikki valvontayksiköiden tarpeelliseksi katsomat kyseisen koodin merkitystä koskevat tiedot.

B. Tuote

— Ilmaisu ”tomaatteja” tai ”tertutomaatteja” ja kaupallisen tyypin nimi, jos sisältö ei ole näkyvässä; nämä merkinnät ovat pakollisia kaikille sekä tertussa oleville että muille kirsikkatomaateille (tai cocktailtomaateille).

— Ilmaisu ”tomaattisekoitus” tai vastaava ilmaisu, kun kyseessä on selvästi eri väriä, lajiketta ja/tai kaupallista tyyppiä olevien tomaattien sekoitus. Jos tuote ei ole näkyvässä, on mainittava värit, lajikkeet tai kaupalliset tyypit sekä niiden määrä kussakin pakkauksessa.

— Lajikkeen nimi (vapaaehtoinen).

C. Tuotteen alkuperä

Alkuperämaa¹ ja vapaavalintaisesti tuotantoalue tai kansallisen, alueellisen tai paikallisen tason paikannimi.

Kun kyseessä on eri alkuperää ja selvästi eri väriä, lajiketta ja/tai kaupallista tyyppiä olevien tomaattien sekoitus, väriä, lajiketta ja/tai kaupallista tyyppiä koskevan merkinnän välittömässä läheisyydessä on mainittava alkuperämaat.

¹ Merkitään täydellinen nimi tai yleisesti käytetty nimi.

D. Kaupalliset tiedot

— Luokka

— Koko (jos tuotteet luokitellaan koon mukaan) ilmoittamalla vähimmäis- ja enimmäiskoot.

E. Virallinen tarkastusmerkintä (vapaaehtoinen)

Ensimmäisessä alakohdassa esitettyjä merkintöjä ei tarvitse tehdä pakkauksiin, jotka sisältävät ulospäin selvästi näkyviä myyntipakkauksia, joihin kaikkiin on tehty kyseiset merkinnät. Kyseisiin pakkauksiin ei saa tehdä merkintöjä, jotka voisivat johtaa harhaan. Jos pakkaukset on pakattu kuormalavalle, kyseiset tiedot on annettava vähintään kuormalavan kahdelle sivulle näkyvästi sijoitetulla lomakkeella.